

Samen sterker: de toekomst van de gemeente Westervoort

Uitkomsten inwonersraadpleging
Bestuurlijke toekomst

Auteur: Alied Fijen

September 2025

gemeente Westervoort

hive five

INLEIDING **3**

1. AANPAK EN METHODIEK **4**
1.1. Participatie en stakeholders 4
1.2. Methodiek 5
1.3. Berekeningen 6

2. BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN **7**
2.1. Alle data 7
2.2. Uitkomsten stakeholders & inwoners 7
2.3. Uitkomsten vragenlijsten 9

3. RESULTATEN PER VRAAG **10**
3.1. Algemeen beeld van de fusie 10
3.2. Voordelen van de fusie 11
3.3. Nadelen van de fusie 12
3.4. Informatievoorziening 13
3.5. Belangrijke onderwerpen in de gesprekken 14
3.6. Deelname aan gesprekken 15
3.7. Leeftijdsverdeling 15

4. VERSCHILLEN PER LEEFTIJDSGROEPEN **16**

5. CONCLUSIE **22**

6. AANBEVELINGEN **23**

Inleiding

Westervoort, gelegen aan de IJssel nabij Arnhem, viert in 2026 haar 1300 jarig bestaan. Dit maakt het tot een van de oudste dorpen in de regio. De rijke geschiedenis is onder andere zichtbaar in de middeleeuwse kerktoren. De omgeving van Westervoort is prachtig en biedt veel mogelijkheden tot recreatie. De gemeenschap staat bekend om haar hechte verenigingsleven, betrokkenheid bij lokale evenementen en de jaarlijkse carnavalsoptocht.
Tegelijkertijd staat Westervoort voor belangrijke uitdagingen. De druk op sociale voorzieningen zoals WMO, jeugdzorg en financiële tegemoetkomingen, is relatief hoog. De gemeente kampt met financiële uitdagingen en beperkte bestuurskracht, wat in oktober 2024 heeft geleid tot het voornemen om de bestuurlijke zelfstandigheid op te heffen en te fuseren met omliggende gemeenten. Dit zal pas per 2028 of 2029 zijn gerealiseerd. De fusie mogelijkheden worden nader onderzocht maar de voorkeur heeft het vormen van één Liemerse gemeente samen met de huidige gemeenten Duiven, Zevenaar en Doesburg. Op deze manier kan de continuïteit van voorzieningen en de kwaliteit van dienstverlening geborgd worden.

De gemeente vindt het belangrijk dat het besluit gecommuniceerd wordt aan bewoners en wil graag inzicht krijgen in de wensen, zorgen en aandachtspunten van inwoners en andere belanghebbenden in relatie tot het voorgenomen fusiebesluit. De vraag is wat inwoners écht belangrijk vinden als de gemeente samengaat met andere gemeenten. Belangrijke onderwerpen zijn bijvoorbeeld het behouden van de eigen identiteit en voorzieningen. De uitkomsten geven inzicht in het draagvlak en worden gebruikt in de gesprekken met (potentiële) fusiegemeenten en het bepalen van het vervolgtraject.

Op verzoek van de gemeente zijn inwoners en andere belanghebbenden geïnformeerd over het voorgenomen besluit. Ook vroegen we naar aandachtspunten, wensen en zorgen. Dit deden we door met de Toekomstbus door de gemeente te rijden en het gesprek aan te gaan met inwoners en een aantal professionele stakeholders. Ook vroegen om een vragenlijst in te vullen.

In dit rapport leest u de aanpak, methodiek en de resultaten. In hoofdstuk 2 leest u de belangrijkste resultaten en in hoofdstuk 3 de resultaten per vraag. Ook maakten we een vergelijking van antwoorden in hoofdstuk 4. In de bijlagen vindt u de vragenlijst, de route van de Toekomstbus en tips die inwoners ons gaven.

1. Aanpak en methodiek

1.1. Participatie en stakeholders

Het doel was om zoveel mogelijk inwoners en andere (professionele) belanghebbenden te bereiken en te vragen naar hun mening over het voorgenomen fusiebesluit.

In de periode tussen 1 juni en 15 juli reed de Toekomstbus door de gemeente Westervoort en werden inwoners en andere belanghebbenden geïnformeerd en gevraagd naar hun mening ten aanzien van het voorgenomen fusiebesluit. Tot 1 september kon de (digitale) vragenlijst ingevuld worden.

De aanpak zag er als volgt uit:

1. **Gespreken met individuele stakeholders (1 juni – 15 juli)**: in overleg met de gemeente zijn diverse stakeholders benaderd voor een individueel gesprek. Denk hierbij aan wijkraden, Santepartners, jongerenwerk, sportverenigingen, scholen, gehandicaptenraad en ondernemersvereniging. Niet iedereen stond open voor een gesprek maar wilden wel de vragenlijst invullen.
2. **Informeren en communiceren (18 juni – 15 juli)**: op 18 juni verschenen in de Westervoortse Post en Nieuwsblad en het AD artikelen over het voorgenomen fusiebesluit en de route van de Toekomstbus. Vanaf dat moment kon de vragenlijst ook ingevuld worden, zowel digitaal als fysiek. Op het gemeentehuis, de supermarkten en bibliotheek kon de vragenlijst fysiek worden ingevuld en worden achter gelaten in een ideeënbus. Ook hingen we hier posters op en legden flyers neer, net als bij buurthuizen die dat wilden.
   De gemeente zorgde voor berichten op social media en herhaalde berichtgeving over de Toekomstbus en de mogelijkheid tot invullen van de vragenlijst tot 1 september op meerdere momenten.
3. **Op pad met de Toekomstbus (27, 28 juni, 2 juli en 15 augustus)**: met een retro Volkswagen busje reden we door de gemeente Westervoort. We gingen in gesprek met voorbijgangers en bezoekers en vroegen om de vragenlijst in te vullen. Over de antwoorden gingen we in gesprek. Op de afbeelding hiernaast staat de route weergegeven (zie ook bijlage 1).

4. **Vragenlijsten**: we vroegen zowel digitaal als fysiek zoveel mogelijk mensen om (ook) de vragenlijst in te vullen). De vragenlijst kon digitaal worden ingevuld en fysiek op het gemeentehuis, bibliotheek, supermarkten en buurthuizen. De vragenlijst kon in de ideeënbus achtergelaten worden. Ook deden we op bijzondere woonlocaties, zoals bij woonzorglocatie de Wilgenpas, de vragenlijst in de brievenbus.
   Ook vroegen een aantal stakeholders (zie bijlage 3) hun achterban om de vragenlijst in te vullen. Santepartners riep jongeren bijvoorbeeld via snapchat op om de vragenlijst in te vullen.
5. **Terugkoppelen:** de uitkomsten van de opgehaalde informatie en de vervolgstap(pen) wordt gedeeld met alle belanghebbenden via een digitale nieuwsbrief en in de Westervoorste Post/ Nieuwsblad.

Een ideeënbus bij de bibliotheek

1.2. Methodiek

Zoals aangegeven was het streven om zoveel mogelijk mensen de vragenlijst in te laten vullen en naar de Toekomstbus te laten komen om het goede gesprek te voeren. Vooraf was het doel om circa 10% van alle huishoudens te bereiken. Op basis van data (bron: allecijfers.nl) zijn er 6817 huishoudens en 15.151 inwoners in de gemeente Westervoort. Tien procent van dit aantal betekent dat minimaal 681,7 vragenlijsten ingevuld moesten worden en op basis van het inwonersaantal 1500 keer. De vragenlijst is 1149 keer ingevuld, dit is 7,6% van het aantal inwoners. De verdeling van fysiek en digitaal ingevulde vragenlijsten is bijna 50/50. Digitaal is de vragenlijst 637 keer (55%) ingevuld en fysiek 512 keer (45%).

Er is getracht een representatief beeld te geven van de mening en aandachtspunten van inwoners met verschillende achtergronden en leeftijden. Daar is met de route van de Toekomstbus bewust rekening mee gehouden. Op de vragenlijst is gevraagd naar geboortejaar waardoor een onderverdeling in leeftijdsgroepen gemaakt kon worden. Hier zit altijd een risico in omdat inwoners uiteindelijk zelf bepalen of zij de vragenlijst invullen. In hoofdstuk 2 leest u het aantal ingevulde vragenlijsten en de bevindingen, ook per leeftijdsgroep. Dit hangt ook in grote mate af van de affiniteit en ervaring met het onderwerp.

Om invullen van de vragenlijst zo laagdrempelig mogelijk te houden is het invullen van naam en/ of emailadres niet gevraagd. Emailadres mocht vrijwillig achtergelaten worden voor het ontvangen van de digitale nieuwsbrief. In theorie is het dus mogelijk dat één persoon meermaals de vragenlijst heeft ingevuld. De uitkomsten voldoen dus niet aan wetenschappelijke onderzoeksnormen maar lijken betrouwbaar en representatief genoeg. Er zijn twee letterlijke dubbelingen waargenomen in de antwoorden en deze twee vragenlijsten zijn niet meegenomen in de uitkomsten en ongeldig verklaard. Daarnaast wijken de antwoorden van de digitaal invulde vragenlijsten niet af van de fysiek afgenomen vragenlijsten. Het algemene beeld is gedurende de gehele periode (1 juni – 1 september) stabiel geweest.

1.3. Berekeningen

1.3.1. Algemene uitkomsten per vraag

Het totale aantal respondenten is 1149. De resultaten zijn als volgt berekend:

- Bij vragen met één antwoord mogelijkheid (vragen 1 en 6) tellen de percentages per antwoordoptie altijd op tot 100%.
- Bij vragen met meerdere antwoord mogelijkheden (vragen 2, 3, 4, 5) konden respondenten meer dan één optie geven. Hierdoor tellen de percentages van de antwoorden bij elkaar op tot meer dan 100%. In dat geval geeft het percentage aan hoeveel procent van alle respondenten die specifieke optie heeft gekozen.

1.3.2. Open antwoorden

Respondenten konden bij de vragen 1 tot en met 5 een toelichting of ander antwoord geven. De toelichtingen en open antwoorden zijn als volgt verwerkt:

- Alle open antwoorden zijn opgeschoond en vervolgens gekoppeld aan een hoofdthema via een synoniemenlijst. De synoniemen zijn te zien onder de staafdiagrammen. Een voorbeeld: bij vraag 4 vroegen we naar de voorkeur voor een communicatiemiddel. Lokale krant, nieuwsblad en dorpskrant zijn samengevoegd tot het thema lokale krant.
- Voor elk hoofdthema is geteld hoe vaak dit antwoord voorkwam.
- Een respondent kon meerdere antwoorden geven, alle benoemingen zijn meegeteld.
- Het percentage is berekend ten opzichte van alle respondenten (n= 1149) en niet alleen ten opzichte van het aantal mensen dat iets in het open veld invulde. Dus: percentage= aantal keer dat een hoofdthema is genoemd/ 1149 x 100
- Ieder hoofdthema is dus gepresenteerd als aandeel van de hele onderzoekspopulatie zodat de cijfers vergelijkbaar zijn met de gesloten vragen.

1.3.3. Verschillen per leeftijdsgroep

In hoofdstuk 7 zijn de resultaten per vraag per leeftijdsgroep bekeken. Dit geeft inzicht in de (verschillen in) meningen per leeftijdsgroep. Op basis van het geboortejaar van respondenten is de leeftijd berekend en ingedeeld in de categorieën 7 – 17 jaar, 18 – 34 jaar, 35 – 49 jaar, 50 – 64 jaar en 65+ jaar.

- Het aantal respondenten per leeftijdsgroep is gelijkgesteld aan 100%.
- Voor iedere groep is berekend welk deel van de groep een bepaald antwoord heeft gegeven.
- De percentages in de leeftijdsgroep diagrammen zijn dus binnen-groep percentages en maken het mogelijk om leeftijdsgroepen eerlijk te vergelijken, ook al verschillen de aantallen per groep.

2. Belangrijkste bevindingen

In dit hoofdstuk leest u hoe vaak de vragenlijst is ingevuld en wat de belangrijkste bevindingen zijn.

2.1. Alle data

1149 ingevulde vragenlijsten
- 637 online
- 512 fysiek

259 gesprekken
- 9 professionele stakeholders
- 250 gesprekken bij de Toekomstbus

Leeftijd
7 – 18 jaar: 4%
18 – 34 jaar: 9,3%
35 – 49 jaar: 22,8%
50 – 64 jaar: 26,8%
65+: 37%

2.2. Uitkomsten stakeholders & inwoners

2.2.1. Gesprekken met bewoners

In de gesprekken gevoerd met inwoners bij de Toekomstbus. In totaal zijn er 250 gesprekken met inwoners/ bezoekers gevoerd. Uit de gesprekken kwam naar voren dat de meeste mensen achter de voorgenomen fusie staan. Ze geven aan dat het financieel noodzakelijk is en dat Westervoort te klein is om zelfstandig te blijven. Kansen worden gezien bij het verbeteren van de zorg, het versterken van kennis en expertise om complexe opgaven het hoofd te kunnen bieden en het behouden van voorzieningen. Wel zijn er zorgen over het behoud van de eigen identiteit. De sociale cohesie (ons kent ons), lokale evenementen zoals een buurt BBQ maar ook de kermis, worden vaak genoemd als kenmerkend voor Westervoort net als vrijwilligerswerk en het verenigingsleven. Mensen die negatief tegenover de fusie staan gaven aan dat groter vaak slechter is. Er is volgens hen meer kans op bureaucratie en de afstand tot de burger wordt veel te groot. Veel mensen hechten waarde aan het feit dat zij het gemeentebestuur kennen of kunnen benaderen. Ook was een veel voorkomende gedachte dat belastingen omlaaggaan als er gefuseerd is.

Tot slot kregen we veel vragen over wat de voor- en nadelen van een fusie. Er werd gevraagd wat een fusie nou echt betekent, wat het oplevert en of kosten daadwerkelijk verlagen. Ook vragen mensen zich af hoe de verdeling van de raad eruitziet na een fusie. Hier kan in het vervolgproces uitleg aan worden gegeven (zie aanbevelingen).

2.2.1. Gesprekken met stakeholders

Er zijn individuele gesprekken gevoerd met een aantal stakeholders. Er waren meer stakeholders aangeschreven maar niet iedereen heeft gereageerd, mogelijk in verband met de vakantieperiode. Ook hebben sommige stakeholders de vragenlijst ingevuld. De volgende stakeholders zijn gesproken:

- Jongerenwerk Santé
- Inclusiewerkgroep
- Ondernemersvereniging Westervoort
- Wijkraad Steenderens
- Huize Vredenburg
- Santé zorgpartners
- Mooi Mosterdhof

De meeste stakeholders vinden dat er de afgelopen 10 jaar veel verenigingswerk en vrijwilligerswerk is weggevallen. Ook wijkraden stoppen waardoor er minder plek is voor ontmoeten en de sociale cohesie minder wordt. De gemeente heeft veel laag opgeleide inwoners en sociale problematiek. Aandacht voor jongeren, sociale voorzieningen en ontmoeten is dus essentieel om Westervoort leefbaar te houden.

De gemeente heeft als instituut een slechte naam als het gaat om ‘luisteren’ en ‘reageren.’ De samenwerking met Duiven (1 stroom) wordt niet als effectief gezien. Bijna allemaal benoemen zij dat de gemeente blij mag zijn als er fusiepartners gevonden kunnen worden gezien de mindere financiële positie.

De volgende aandachtspunten zijn benoemd bij een fusietraject:

- Loket Publiekszaken behouden (9x)
- Aandacht voor wijken en openbare ruimte behouden/ verbeteren (7x)
- Betrekken van inwoners bij keuzes en veranderingen (7x)
- Stimuleren van ondernemersklimaat: er verdwijnen teveel ondernemers en daarmee ook de leefbaarheid. (7x)
- Cultureel centrum/ ontmoetingsplek vaker open voor ontmoeten (7x)
- Meer aandacht voor starters mbt werk, ondernemen en wonen (4x)
- Mobiliteit bij een gemeentehuis op afstand (3x)
- Jeugdwerk uitbreiden (2x)
- Sociaal loket beter bereikbaar (1x)
- Bibliotheek behouden (1x)
- Korte lijnen met wethouder en ambtenaren behouden (1x)
- Kortere en transparante processen voor vergunningen ondernemers (1x)
- Aandacht voor zwakkere groepen (ouderen, mensen met beperkte beurs en lager opgeleiden) (1x)
- Digitaal inspreken mogelijk maken (1x)

- Aandacht voor niet digitaal vaardige inwoners (1x)
- Toegankelijkheid verbeteren (1x)

2.3. Uitkomsten vragenlijsten

In totaal werden 1149 vragenlijsten ingevuld, waarvan 637 digitaal en 512 fysiek. Bijna de helft van de mensen die de lijst invulden waren tussen de 35 en 65 jaar oud (49%). Ruim een derde was 65 jaar of ouder en 13,5% was tussen de 7 en 35 jaar oud. Bij sommige vragen waren meerdere antwoorden mogelijk. Hierdoor is het totale percentage aan antwoorden meer dan 100%. In bijlage 2 vindt u de vragenlijst.

Leeftijd:
7 – 18 jaar: 3,6%
18 – 34 jaar: 9,9%
35 – 49 jaar: 22,3%
50 – 64 jaar: 26,7%
65+: 37,5%

Mening over fusie:
Goed: 74,9%
Niet goed: 10,3%
Weet niet/ geen mening: 14,8%

Voordelen fusie:
Meer hulp en ondersteuning: 47%
Betere zorgvoorzieningen: 41,8%
Meer woningen: 33,5%
Geen mening/ weet niet: 12,7%

Nadelen fusie:
Minder invloed lokale beslissingen: 40,5%
Minder aandacht problemen eigen buurt: 31,8%
Minder voorzieningen eigen buurt: 18,8%
Geen mening/ weet niet: 28,6%

Belangrijke onderwerpen:
Lokale voorzieningen moeten blijven: 59,5%
Gemeenteloket dichtbij: 52,6%
Verenigingen behouden: 36,7%
Wijk en buurthuizen behouden: 29,6%
Snel antwoord op vragen: 23,2%

Deelname toekomstige gesprekken:
Ja: 21%
Nee: 79%

Informatie voorziening:
Nieuwsbrief: 42,3%
Website gemeente: 24,3%
Social media gemeente: 31,5%
Krant (lokaal): 19,5%
Lokale bijeenkomsten: 9,2%

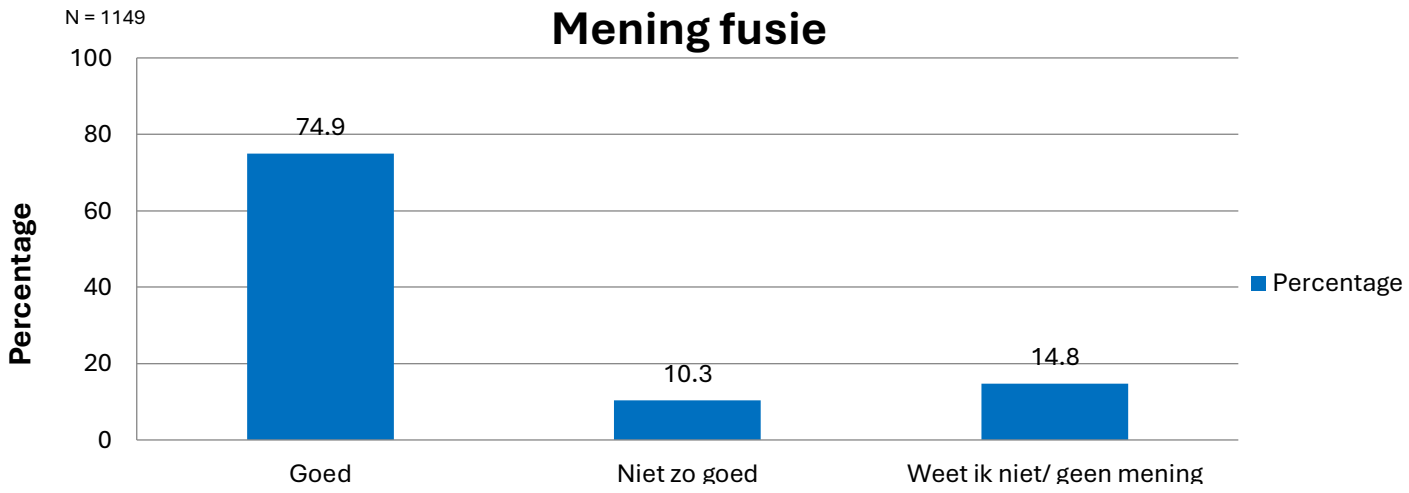

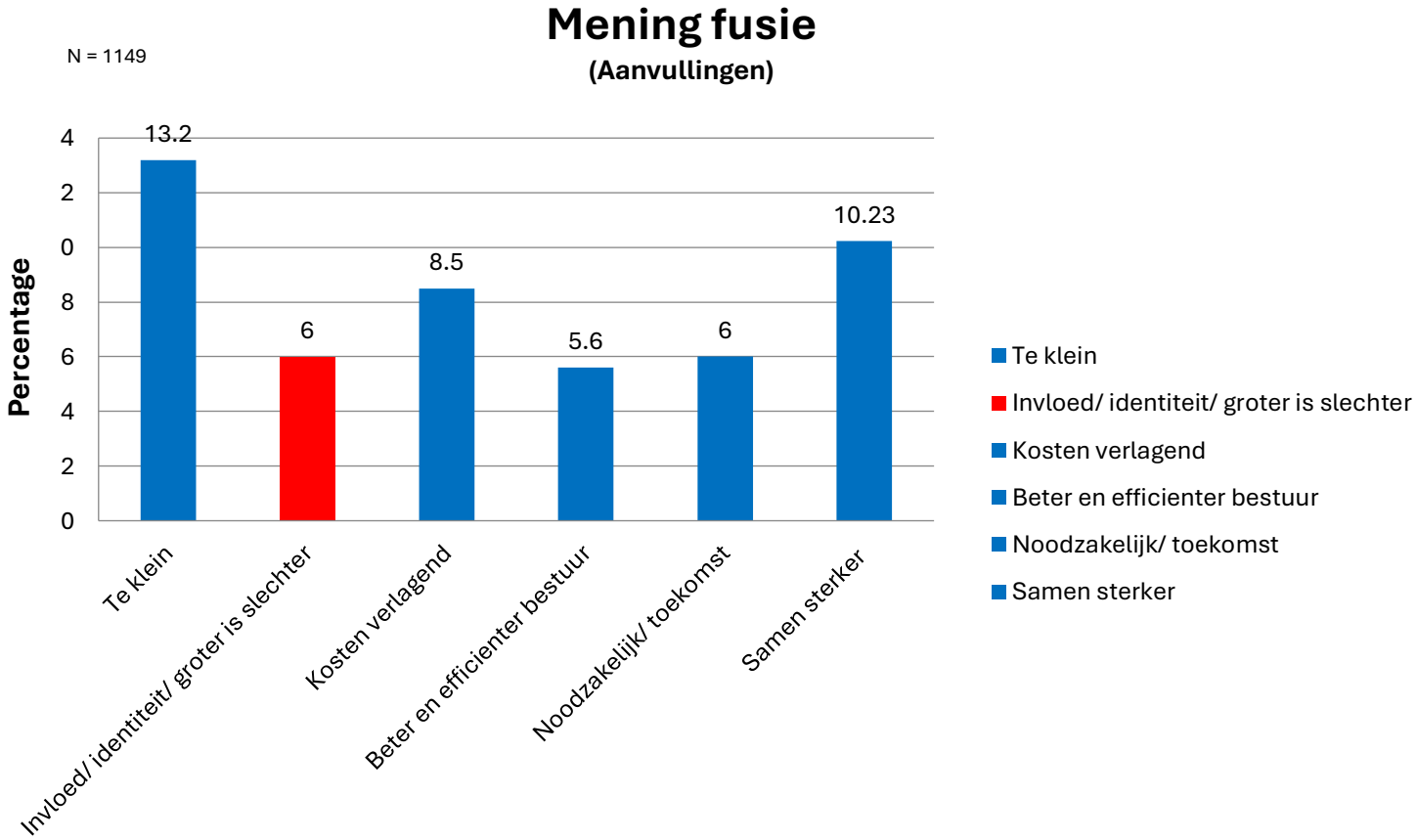
3. Resultaten per vraag

3.1. Algemeen beeld van de fusie

De enquête laat zien dat 75% van de respondenten de fusie positief beoordeelt. In totaal gaf 49,53% aanvullende redenen, die in de tweede grafiek te zien zijn in vaak genoemde categorieën. Belangrijkste redenen zijn efficiëntie van bestuur en middelen, financiële voordelen en 'samen sterker' staan. Zes procent van de respondenten gaf aan een fusie noodzakelijk te vinden, ongeacht de mening (goed/ niet goed) over de fusie.

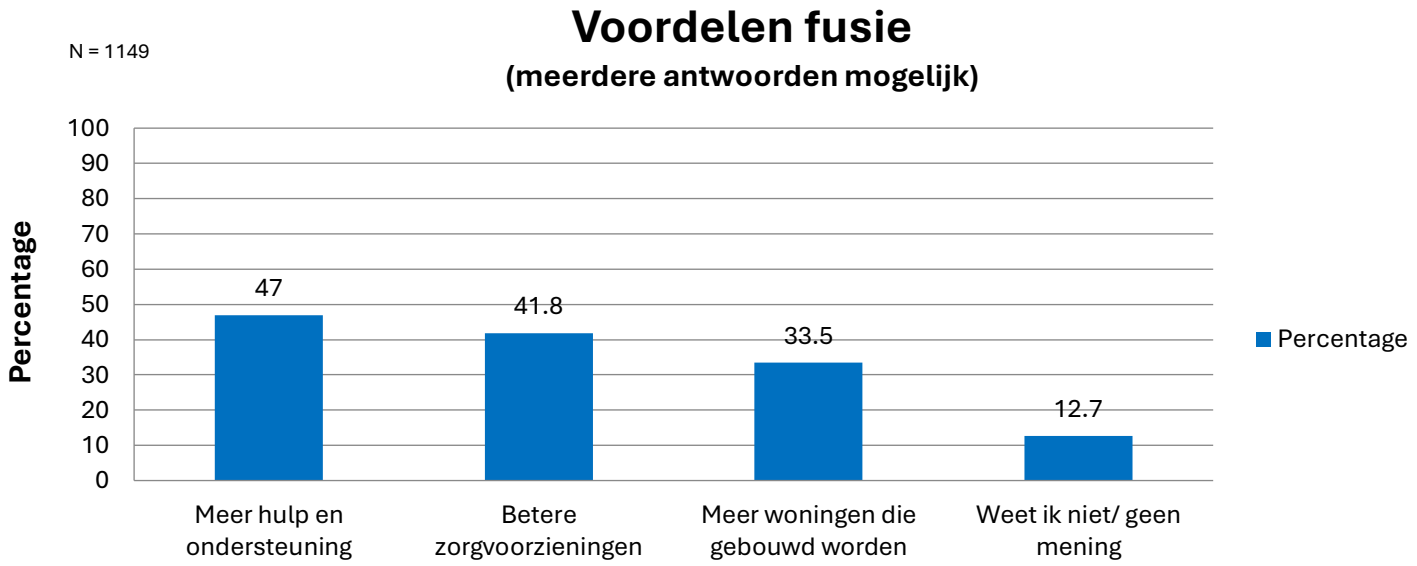
Tegelijkertijd ziet 10% van de inwoners de fusie als negatief. Deze groep is vooral bang voor verlies van eigen identiteit en invloed en een toename van bureaucratie (groter is slechter) wat mogelijk kostenverhogend werkt. Een substantieel deel (15%) geeft aan geen uitgesproken mening te hebben.

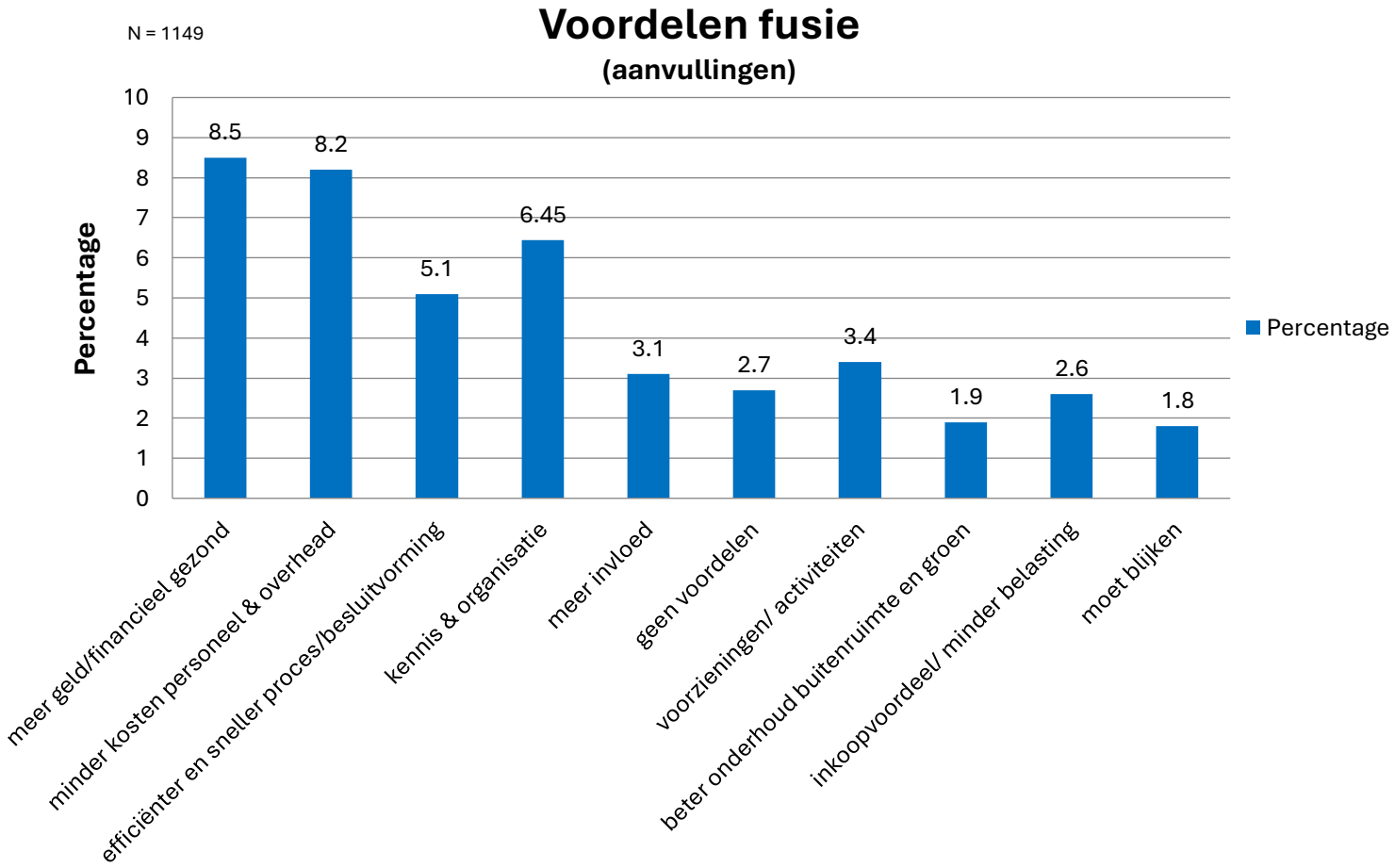

3.2. Voordelen van de fusie

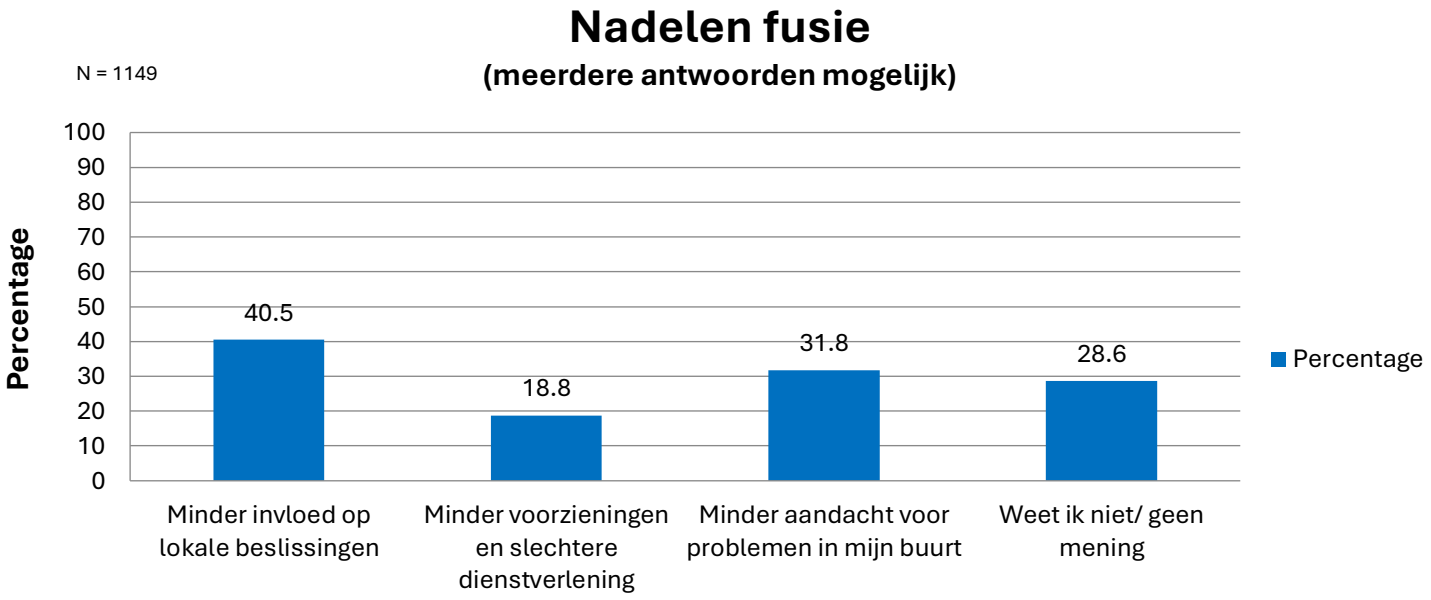
Inwoners zien de fusie vooral als een manier om basisvoorzieningen te verbeteren (zorg, woningen, ondersteuning). Daarnaast denkt men dat een grotere gemeente sterker en efficiënter kan werken en financieel gezond is. Dit komt doorat kosten bespaard worden op het ambtelijk apparaat en overhead. Daarnaast wordt de kennis en expertise van de gemeente groter wat de besluitvormingen invloed in de regio ten goede komt.

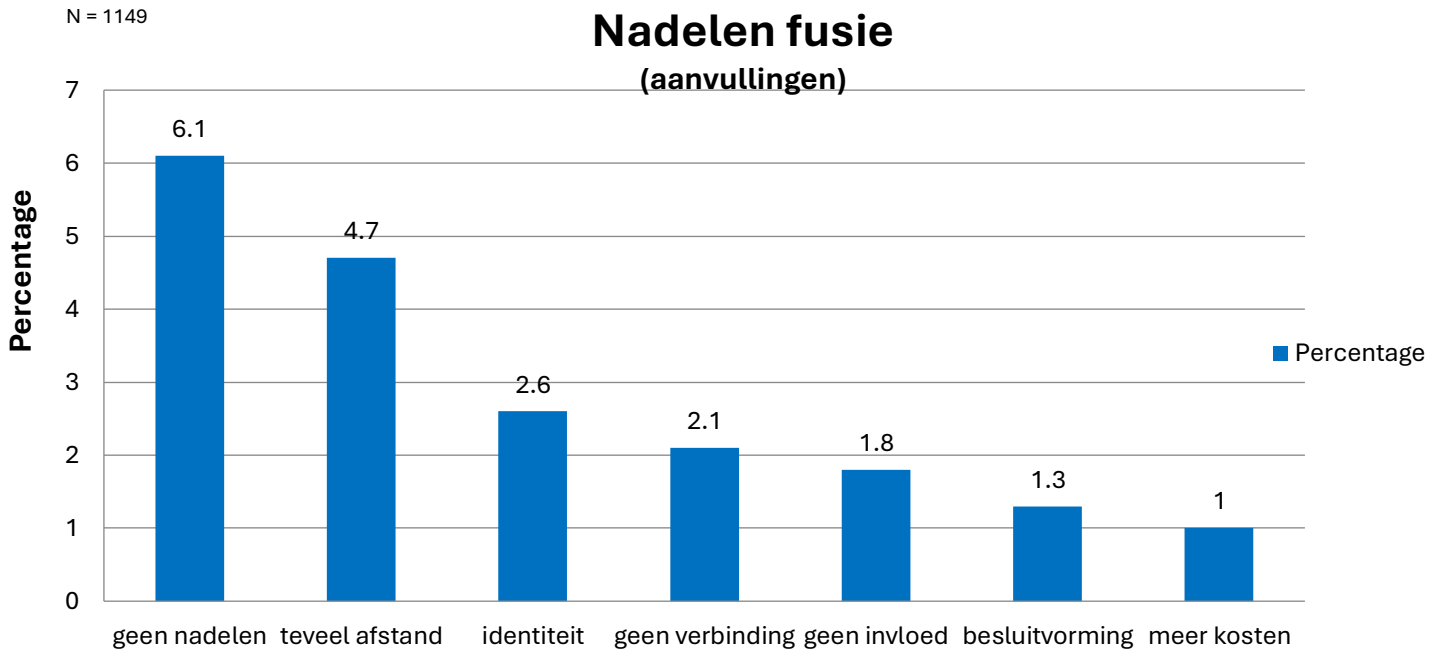

3.3. Nadelen van de fusie

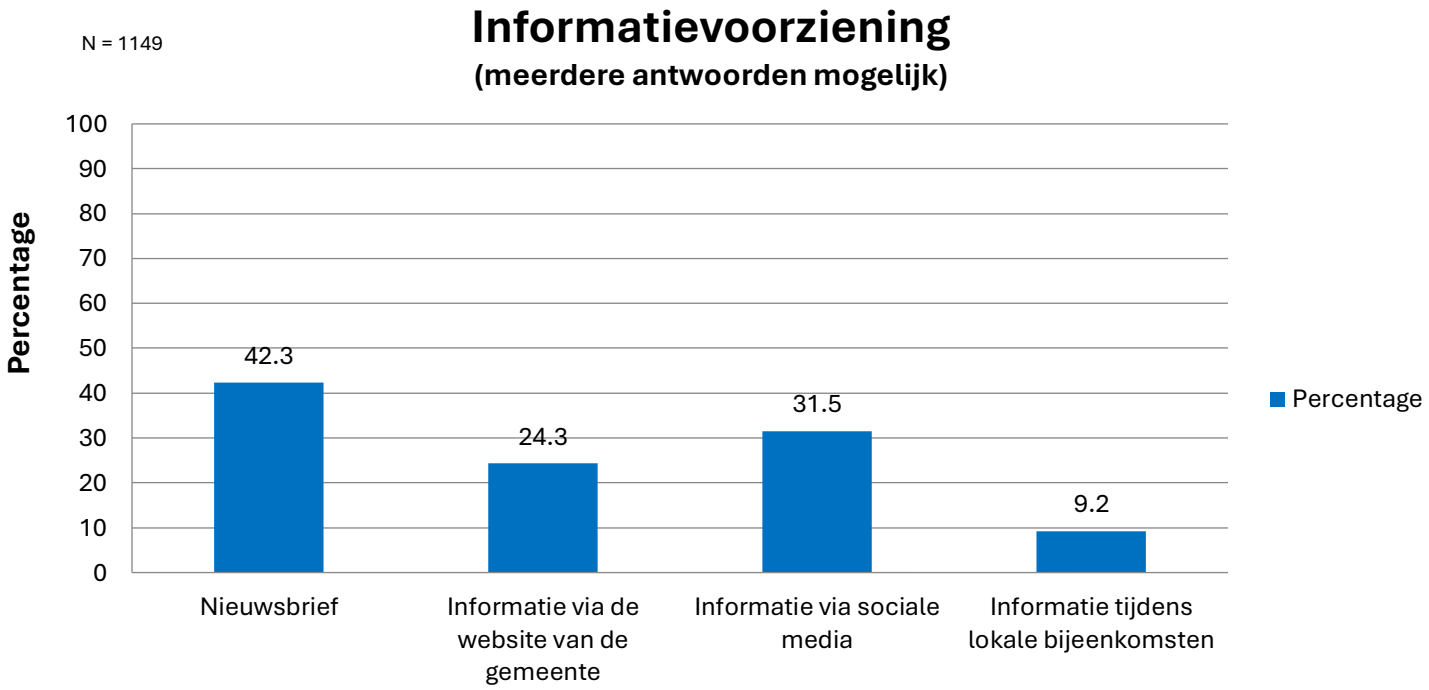
De zorgen gaan vooral over afstand en zeggenschap. Inwoners zijn bang dat de afstand naar de gemeente groter wordt en dat hun invloed op (lokale) besluitvorming afneemt. Ook verwachten inwoners dat er minder aandacht zal zijn voor problemen in de eigen buurt. Inwoners geven aan dat Westervoort zal veranderen door een fusie (identiteit), maar niet iedereen vindt dat even erg. Vooral jongeren zijn bang dat lokale evenementen zoals de kermis verdwijnen. Bijna 29% geeft aan geen mening te hebben of geen antwoord te kunnen geven op de vraag en 6,1% ziet geen nadelen.

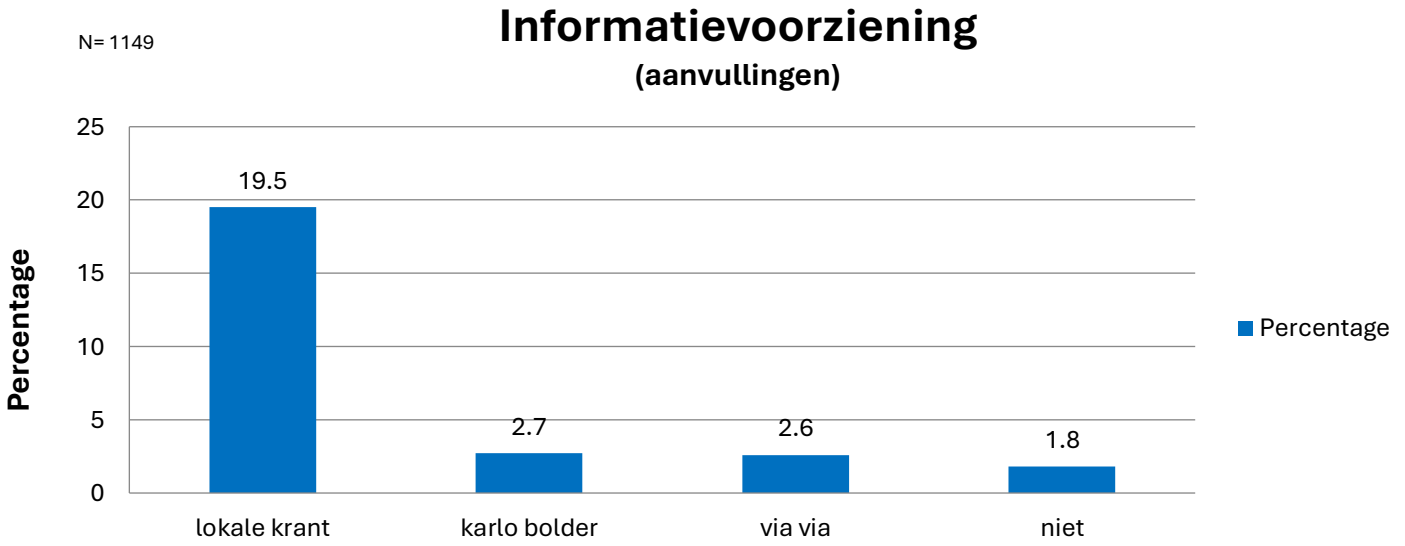

3.4. Informatievoorziening

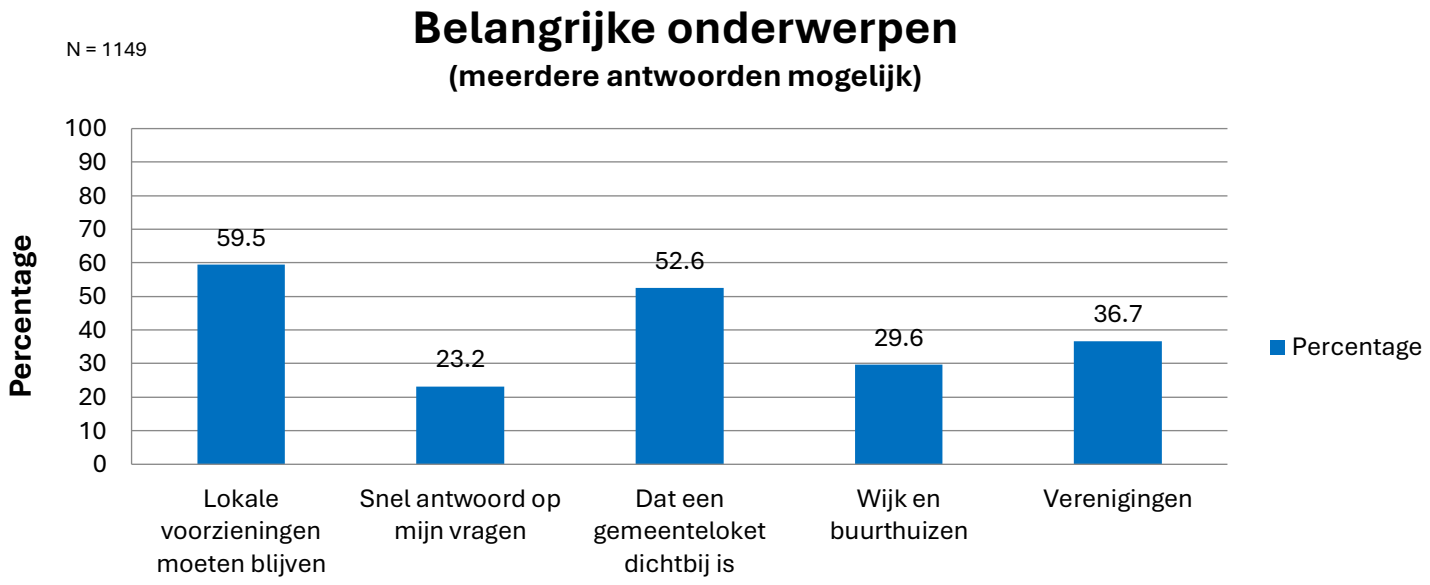
Inwoners (61,8%) hebben een voorkeur voor traditionele en vertrouwde kanalen (nieuwsbrief en lokale krant). Bij de nieuwsbrief werd in bijna alle gevallen genoemd dat deze schriftelijk moet zijn. Digitale kanalen voorkeuren betreffen de website van de gemeente en social media (in totaal 55,8%).

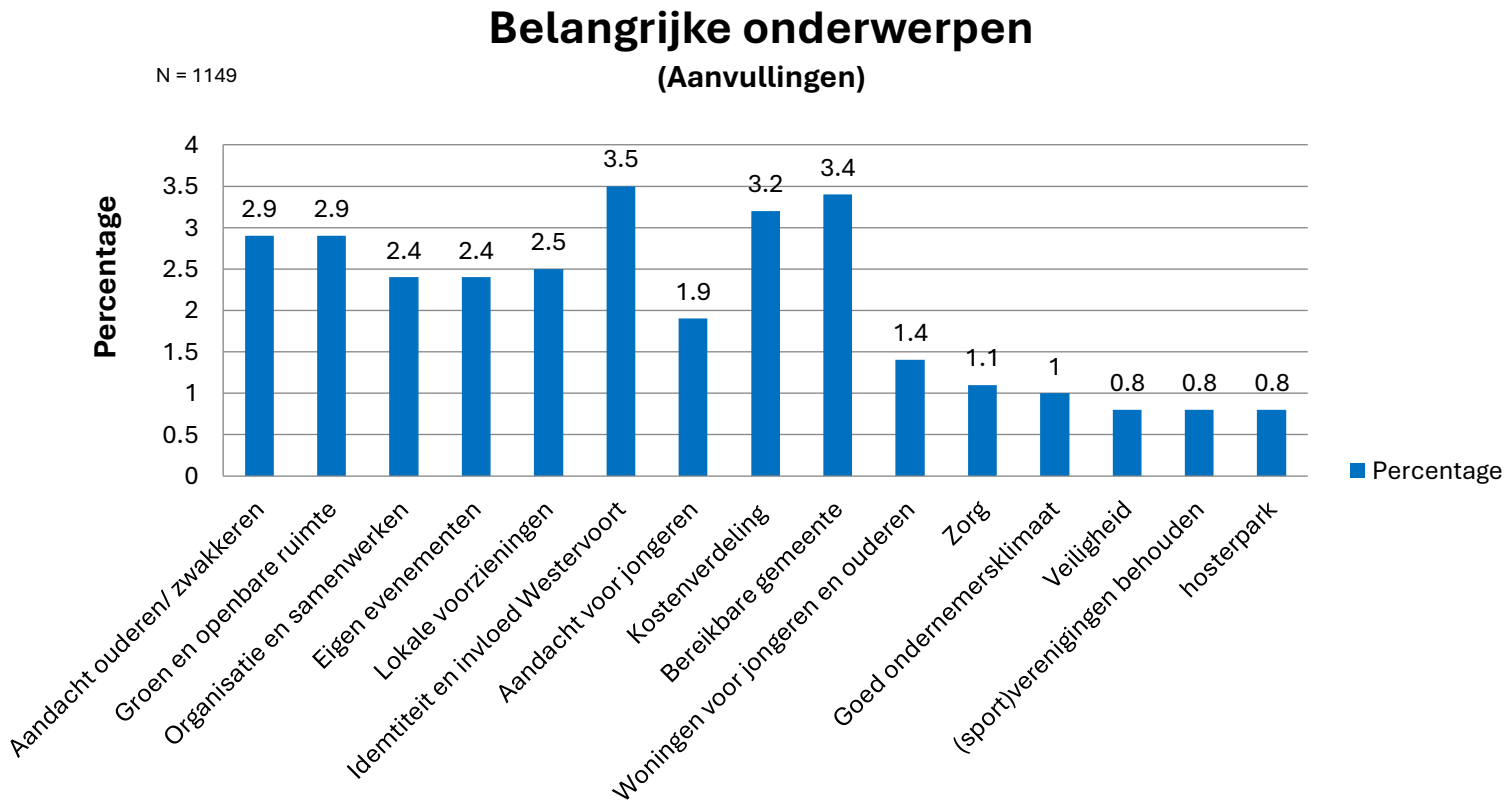

3.5. Belangrijke onderwerpen in de gesprekken

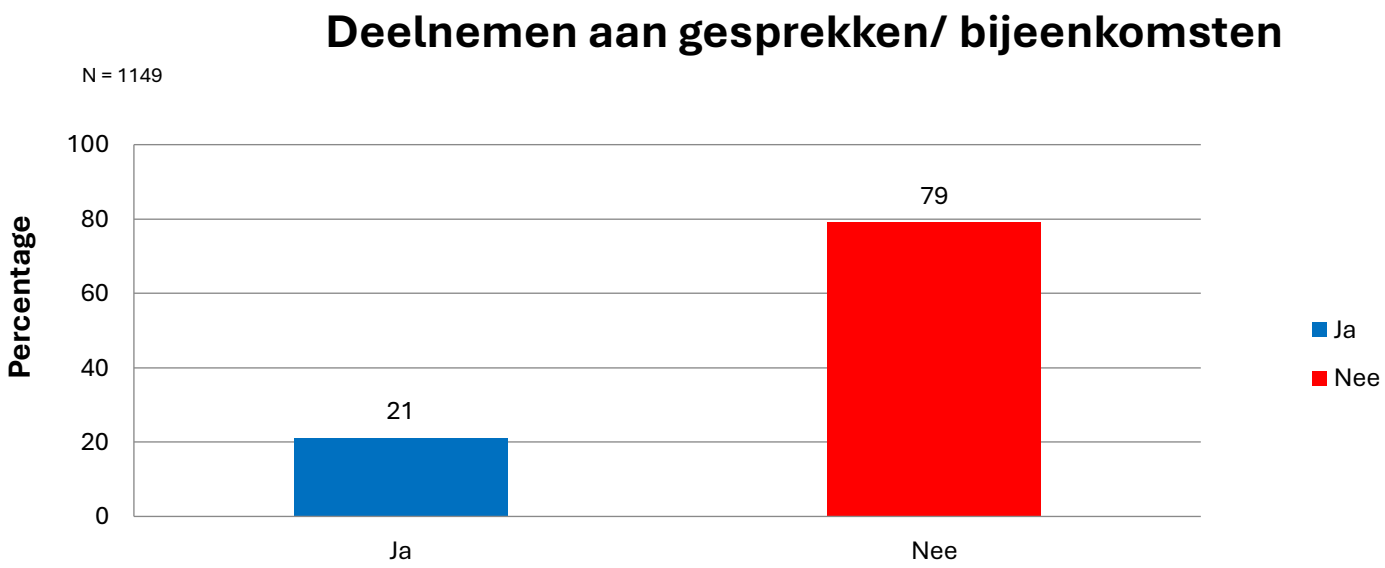
Inwoners vinden het belangrijk dat er gekeken wordt naar de manier van samenwerken, een evenredige kostenverdeling tussen de dorpen en het behouden van de eigen identiteit. Men hecht veel waarde aan het behouden van lokale voorzieningen, verenigingen en wijk en buurthuizen. Respondenten gaven aan dat zij vermoeden dat voorzieningen gecentraliseerd worden waardoor zij verder moet reizen en de sociale verbinding verminder. Tot is de bereikbaarheid van de gemeenten, vooral voor kwetsbare inwoners een belangrijk aandachtspunt.

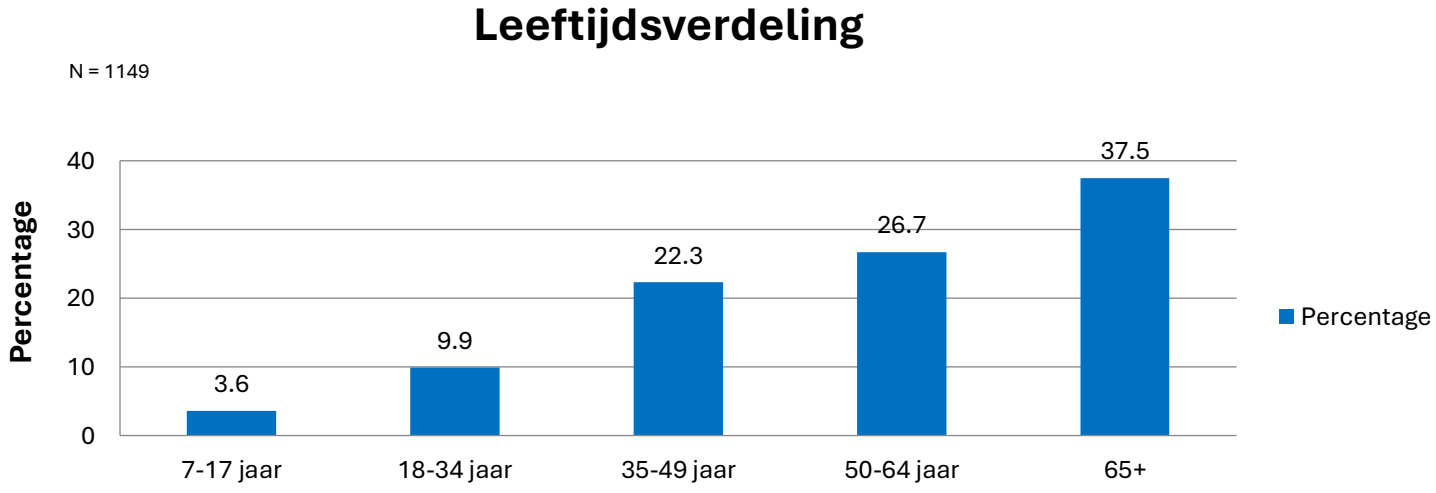
3.6. Deelname aan gesprekken

De meeste inwoners willen wel geïnformeerd worden, maar niet actief meedoen aan gesprekken of bijeenkomsten. Sommige respondenten gaven aan wel mee te willen doen maar alleen als de bijeenkomsten niet gebruikt worden om te klagen. Ongeveer de helft van de mensen die aangaven aan wel mee te willen doen aan gesprekken lieten geen e-mailadres achter.

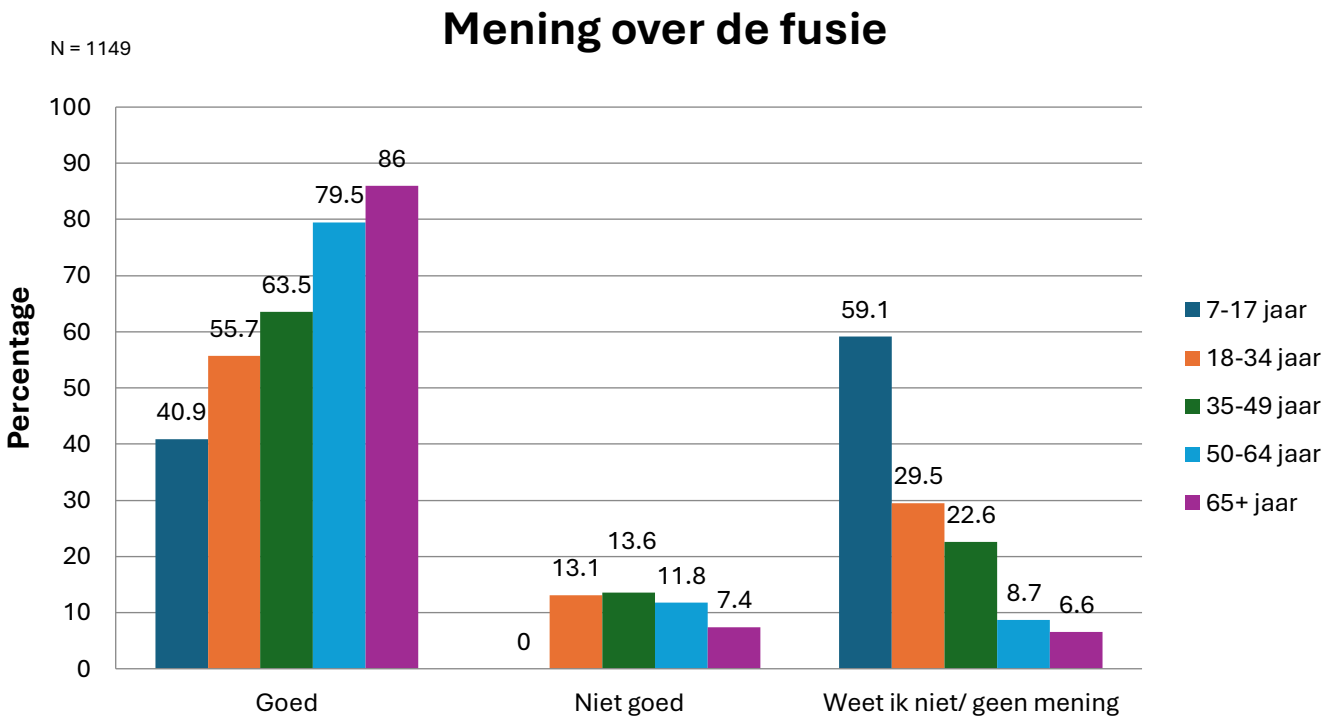

3.7. Leeftijdsverdeling

De respons is het grootste onder 65-plussers (37,5%). De groep tussen de 35 en 65 jaar is samen 49%. Jongeren en jongvolwassenen (≤13.5) zijn minder vertegenwoordigd. In het onderzoek merkten we dat jongeren minder snel bereid waren om de vragenlijst in te vullen of het gesprek an te gaan. Zij gaven aan dat hun interesse niet bij dit onderwerp ligt. Dit verklaart mogelijk waarom thema's zoals zorg, ouderen en identiteit sterker naar voren komen.

4. Verschillen per leeftijdsgroepen

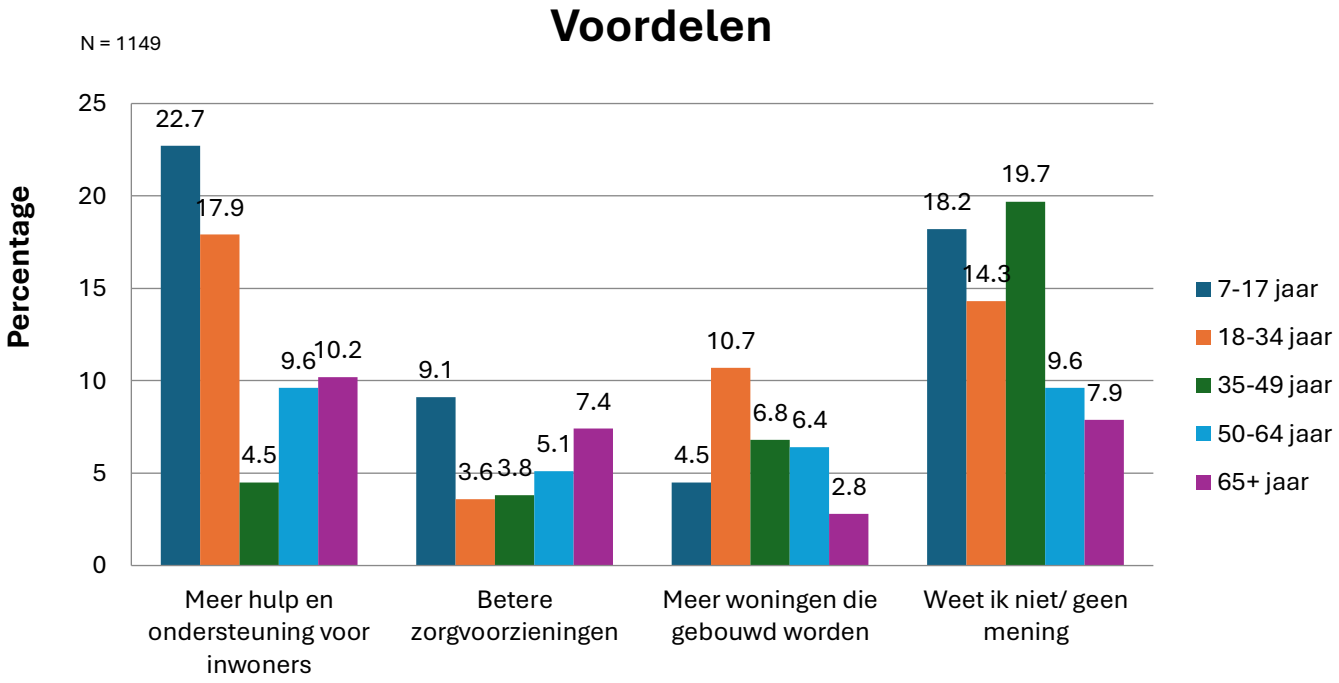

⇒ Jongeren van 7–17 jaar: slechts een minderheid spreekt zich duidelijk positief uit, terwijl een groot deel twijfelt of geen mening heeft. Opvallend was dat veel jongeren aangaven op Arnhem gericht te zijn terwijl we dat in andere leeftijdsgroepen niet terugzagen.

⇒ De groep 18–34 jaar is positiever dan de jongste groep, maar nog steeds terughoudend in vergelijking met oudere respondenten.

⇒ Respondenten van 35–49 jaar zijn duidelijk vaker positief, maar nog niet zo uitgesproken als de 50-plussers. Sommige respondenten vonden Doesburg en Zevenaar te ver weg terwijl anderen de gemeente Duiven als 'arrogant' bestempelen.

⇒ Ouderen van 50-64 en vooral 65+ zijn het meest positief: 86% steunt de fusie, met weinig twijfel.

⇒ Conclusie: hoe ouder de respondenten, hoe positiever zij staan tegenover de fusie. Jongeren twijfelen vaker en hebben behoefte aan meer uitleg en perspectief.

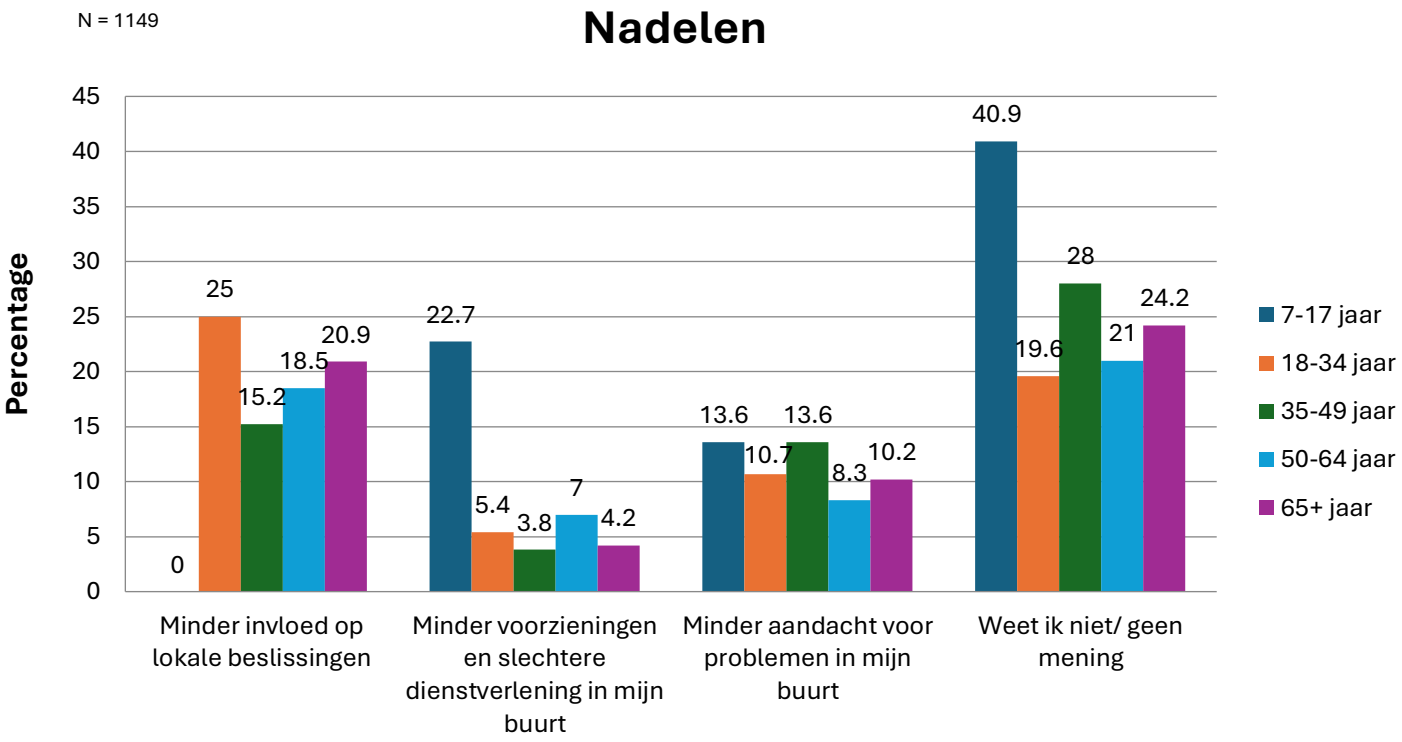

⇒ Jongeren (7 – 17 jaar) noemen vooral hulp en ondersteuning en betere zorgvoorzieningen en meer woningen als belangrijke voordelen. Ruim 18% heeft geen mening of weet geen voordelen te benoemen.

⇒ Jongvolwassenen (18-34 jaar) vindt met het realiseren van meer woningen het belangrijkste voordeel. Hulp en ondersteuning is voor deze groep ook een verwacht voordeel. Ruim 14% heeft geen mening.

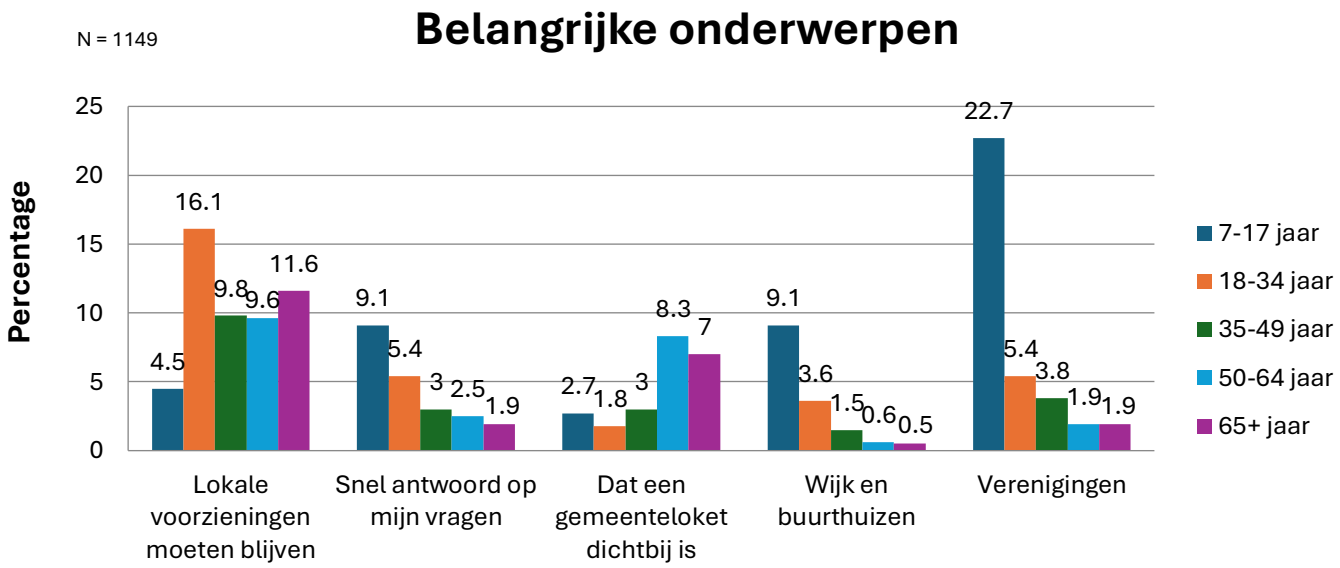
⇒ De groep tussen de 35 en 50 jaar is het meeste gematigd in het zien van voordelen. In de groep heeft bijna 20% geen mening of weet geen voordelen te benoemen.

⇒ Conclusie: jongeren en jongvolwassenen (7 – 35 jaar) zien hulp en ondersteuning als belangrijke voordelen. Zij kijken vooral naar concrete toekomstgerichte voordelen zoals zorg en woningen, terwijl respondenten boven de 50 jaar meer de nadruk leggen op zekerheid en ondersteuning centraal stellen.

⇒ Jongeren zijn vooral bang dat er minder voorzieningen in hun buurt komen.
⇒ Alle groepen zien grotendeels dezelfde nadelen zoals minder invloed op lokale beslissingen en minder aandacht voor problemen in de buurt.
⇒ Een groot deel van iedere leeftijdsgroep heeft geen mening (40,9%). Jongeren tot 18 jaar hebben het vaakste geen mening.

⇒ Conclusie: alle leeftijdsgroepen denken dat er minder aandacht is voor problemen in de buurt en dat er minder invloed is op lokale beslissingen. Jongeren tot 18 jaar denk dat er minder voorzieningen komen. Een groot deel van deze groep heeft geen mening, wat waarschijnlijk komt door gebrek aan affiniteit en kennis ten aan aanzien van het onderwerp.

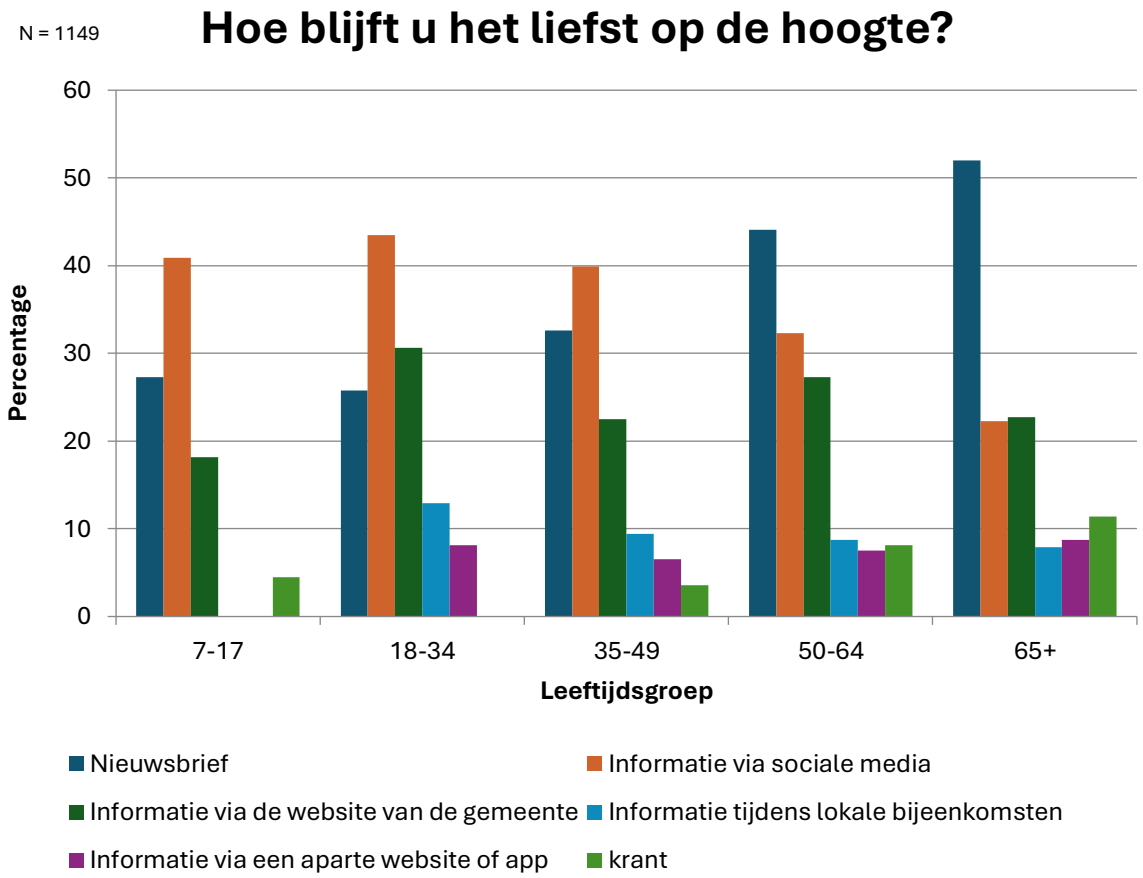

⇒ Jongeren tot 18 jaar vinden dat lokale voorzieningen en met name verenigingen en buurthuizen moeten blijven. Ook wil deze groep graag snel antwoord op vragen.

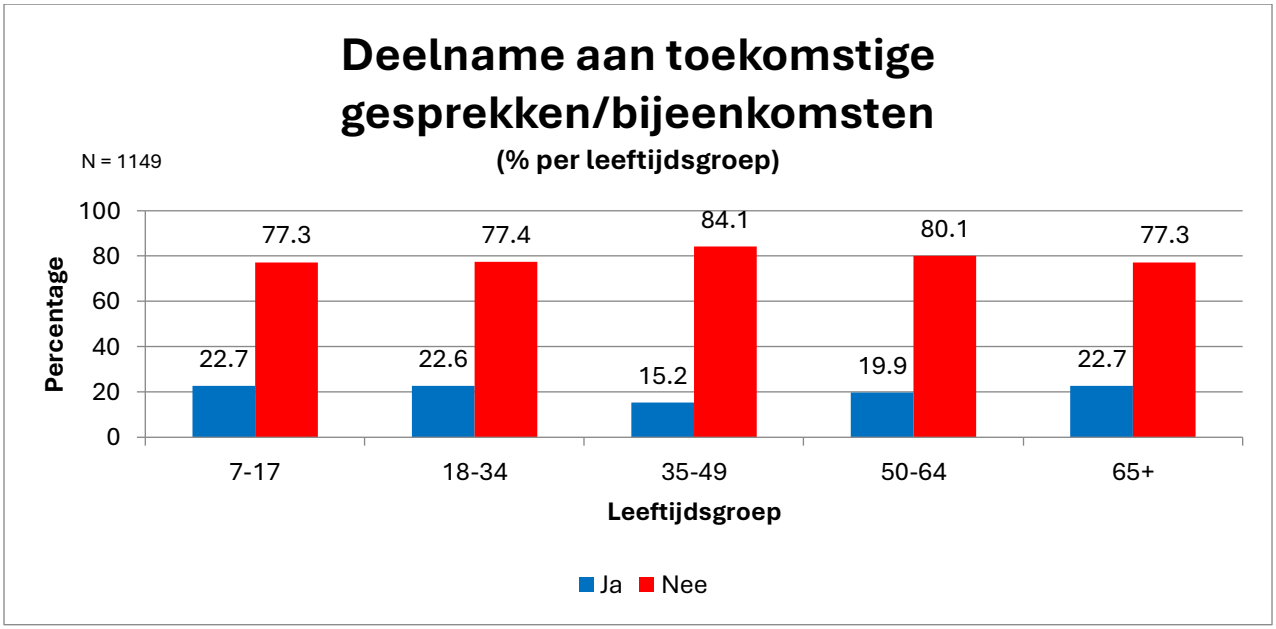
⇒ De groep 18–34 jaar vindt lokale voorzieningen belangrijk waarbij ook verenigingen, wijk en buurthuizen worden genoemd. Ook wil deze groep snel antwoord op vragen.

⇒ Respondenten vanaf 50 jaar willen continuïteit van lokale voorzieningen en vinden de nabijheid van een gemeenteloket belangrijk.

⇒ Conclusie: jongeren hechten veel waarde aan verenigingen en willen snel antwoord op vragen. Ouderen willen zekerheid en continuïteit van bestaande structuren en een gemeenteloket wat dichtbij is.

⇒ Conclusie: in het algemeen willen mensen graag via een (schriftelijke) nieuwsbrief op de hoogte gehouden worden. Ook social media zijn populair en in mindere mate de website van de gemeente. Respondenten vanaf 50 jaar hebben een grotere voorkeur voor schriftelijke communicatie (lokale krant en nieuwsbrief) dan mensen jonger dan 50 jaar.

⇒ Conclusie: de bereidheid om mee te doen aan toekomstige gesprekken en/ of bijeenkomsten is vrijwel in alle groepen gelijk en rond de 22%. Alleen in de leeftijdsgroep tussen de 35 en 50 jaar is men minder bereid om mee te doen. Mogelijk door drukkere omstandigheden met betrekking tot werk en/ of gezin.

4.1 Conclusie naar aanleiding van generatieverschillen

De analyse laat duidelijke generatieverschillen zien:
• Jongeren twijfelen het meest over de fusie, noemen vooral identiteit en invloed als zorgen, en willen concreet resultaat zien in woningen en voorzieningen.
• Middengroepen (35–64) zijn overwegend positief. Zij snappen de noodzaak en leggen de nadruk op financiële gezondheid, evenwichtige lastenverdeling en bestuur en praktische uitvoering.
• Ouderen zijn het meest positief en leggen de nadruk op zekerheid, ondersteuning en nabijheid.

Beleid en communicatie zouden daarom niet uniform moeten zijn, maar afgestemd op de doelgroep. Voor jongeren is meer uitleg en participatie nodig, terwijl ouderen vooral behoefte hebben aan de bevestiging dat bestaande voorzieningen en zorg op peil blijven.

5. Conclusie

Uit zowel de vragenlijsten als gevoerde gesprekken blijkt dat inwoners een fusie als noodzakelijk en nuttig zien voor de financiële gezondheid, efficiëntie en het behoud van voorzieningen. Verbetering van zorg en ondersteuning, meer woningen en een efficiënter en financieel sterker bestuur worden als belangrijke onderwerpen gezien bij de verdere gesprekken met potentiële fusiegemeenten net als een evenwichtige lastenverdeling.

Zorgen van zowel voor- als tegenstanders hebben betrekking op het behoud van identiteit, de afstand tot de burger, de mate van lokale invloed en het behoud van lokale voorzieningen. Onder voorzieningen wordt per leeftijdsgroep iets anders verstaan: jongeren vinden met name het behoud van verenigingen heel belangrijk, waarschijnlijk omdat zij hier het meeste gebruik van maken, terwijl ouderen juist een gemeente loket in de buurt willen. Ook het behouden van lokale evenementen en het behoud van groen zoals het Hosterpark worden genoemd als belangrijke onderwerpen door de midden- en seniorengroepen.

Professionele stakeholders noemen het verbeteren van het ondernemersklimaat als een belangrijk aandachtspunt. Ook vinden zij dat het behouden van de sociale structuren, mede door wijk- en buurthuizen en vrijwilligerswerk belangrijk aangezien de afgelopen jaar veel initiatieven zijn gestopt. Aandacht voor wijken, buurtinitiatieven, openbare ruimte en het betrekken van inwoners en belanghebbenden bij belangrijke beslissingen vinden zij essentieel.

Hoewel het aantal ingevulde vragenlijsten positief te noemen is (7,6% van het aantal inwoners) is het aandeel van jongeren tot 34 jaar relatief laag. Zij gaven aan dat het onderwerp hun interesse niet heeft en waren daarmee minder bereid om de vragenlijst in te vullen of het gesprek aan te gaan. Dit verklaart mogelijk waarom thema’s zoals zorg, ouderen en identiteit sterker naar voren komen.

6. Aanbevelingen

Communicatie en beleidskeuzes moeten zich niet alleen richten op de zakelijke kant van de fusie (kosten, efficiëntie), maar ook nadrukkelijk aandacht geven aan nabijheid van de gemeente, identiteit en sociale samenhang. Zo kan draagvlak onder inwoners verder worden verstevigd en/ of vergroot.

In de gesprekken gingen veel vragen over de te verwachten lasten. Men vraagt zich af of een fusie lastenverlaging betekent (wens) of juist kostenverhogend werkt. Ook vinden zij het moeilijk om de exacte consequenties van een fusie voor zich te zien en vragen zij zich af hoe de vertegenwoordiging in de raad gaat als de gemeente gaat fuseren. Hoe is de verdeling qua inkomsten, uitgaven en bestuur? Zijn alle belastingen straks gelijk? Uitleg over wat een fusie precies inhoudt is dus aan te bevelen.

Daarnaast verdient het aanbeveling om verdieping te geven aan belangrijke thema's die zijn genoemd en waar verschillen waarneembaar zijn per leeftijdsgroep. Bijvoorbeeld met betrekking tot voorzieningen en identiteit. Welke voorzieningen moeten echt in het eigen dorp blijven en waarom? En hoe kan de identiteit van Westervoort behouden blijven en blijft er voldoende aandacht voor lokale problemen en oplossingen? Welke mogelijkheden zijn er om buurtinitiatieven aan te moedigen en/ of te versterken?

Tot slot is het goed om te beseffen dat jongeren minder interesse hebben in een dergelijk onderwerp en daardoor minder snel meedoen aan gesprekken en/ of een vragenlijst invullen. Echter, zijn zij wel bepalend voor de toekomst van de gemeente en kan worden overwogen om in toekomstige acties jongeren nog specifieker te benaderen.
Jongeren vinden onderwerpen die hen direct aangaan interessant. Een voorbeeld hiervan zijn verenigingen. Zij zijn minder geïnteresseerd in het fusietraject zelf.
Mensen die graag mee willen doen aan bijeenkomsten en/ of gesprekken gaven vaak aan dat zij geen 'zeur' avonden willen en dat dit vooraf duidelijk moet zijn. Het is dus noodzakelijk om bij vervolgesessies te kijken naar vormen die passen bij de verschillende doelgroepen.

Bijlage 1 Route Toekomstbus

De Toekomstbus stopt op de volgende plekken in Westervoort

2 JULI

DE HERBERG, DORPSSTRAAT 107
09.00 – 11.30 uur

DE HOGE HOEVE, THV SCHOOL
11.45 – 12.30 uur

HET STEENDERENS, THV IKC RAVELIJN
13.45 – 14.30 uur

CREON, ROSMOLEN 27
15.00 – 17.00 uur

PLUS, KORTE GRIET 3
17.30 – 19.30 uur

28 JUNI

JUMBO, BROEKLANDEN 8
9.00 – 13.00 uur

SPORTVELDEN, BROUWERSLAAN
13.30 – 17.30 uur

27 JUNI

DORPSPLEIN (MARKT)
9.00 – 12.30 uur

WILGENPLAS/ GEZONDHEIDSCENTRUM
13.00 – 15.00 uur

BIBLIOTHEEK, DORPSPLEIN
15.30 – 18.00 uur

VRAGENLIJST TOEKOMST GEMEENTE WESTERVOORT

"De gemeente gaat fuseren. Geef uw mening en bouw mee aan de toekomst!"

De gemeenteraad van Westervoort heeft besloten dat het beter is als de gemeente Westervoort samengaat met andere gemeenten. Dit noemen we een fusie en is nodig om genoeg geld voor goede zorg en sterke voorzieningen te houden. We onderzoeken de komende jaren of we samen kunnen gaan met de gemeenten Duiven, Doesburg en Zevenaar. We willen graag weten wat u belangrijk vindt. Wilt u daarom deze vragenlijst invullen? Dit duurt een paar minuten. We gebruiken uw antwoorden in de gesprekken met de gemeenten waarmee we graag willen fuseren. Uw mening is belangrijk!

1. Wat vindt u van het idee dat onze gemeente samengaat met andere gemeenten?

- o Goed, omdat:
- o Niet zo goed, omdat:
- o Weet ik niet/ geen mening

2. Wat zijn volgens u de voordelen van een samenvoeging/fusie met andere gemeenten? (meerdere antwoorden mogelijk)

- o Meer hulp en ondersteuning voor inwoners
- o Betere zorgvoorzieningen
- o Meer woningen die gebouwd worden
- o Anders, namelijk:
- o Weet ik niet/ geen mening

3. Wat zijn volgens u de nadelen van een samenvoeging met andere gemeenten?

- o Minder invloed op lokale beslissingen
- o Minder voorzieningen en slechtere dienstverlening in mijn buurt
- o Minder aandacht voor problemen in mijn buurt
- o Anders, namelijk:
- o Weet ik niet/ geen mening

4. Hoe zou u het liefst op de hoogte gehouden willen worden over de voortgang van de fusie?

- o Nieuwsbrief
- o Informatie via de website van de gemeente
- o Informatie via sociale media
- o Informatie tijdens lokale bijeenkomsten
- o Anders, namelijk: _____

5. Wat vindt u belangrijke onderwerpen in de gesprekken met andere gemeenten?

- o Lokale voorzieningen moeten blijven
- o Snel antwoord op mijn vragen
- o Dat een gemeenteloket dichtbij is
- o Wijk en buurthuizen
- o Verenigingen
- o Andere, namelijk: _____

6. Zou u willen deelnemen aan toekomstige gesprekken of bijeenkomsten over de fusie?

- o Ja
- o Nee

7. Wat is uw geboortejaar?

Geboortejaar:

8. Wat is uw e-mailadres (niet verplicht). We gebruiken uw e-mailadres alleen om u op de hoogte te houden.

Bijlage 3 Locaties vragenlijstenen communicatie

Locaties vragenlijst en ideeenbus	Vragenlijst	Ideeenbus (incl. flyers/ posters)
Lidl	x	x
Plus	x	x
Jumbo	x	x
Inloophuis de Herberg	x	x
Inloophuis de Nieuwhof	x	x
Gemeentehuis	x	x
Bibliotheek	x	x
	x	x
Flyers en vragenlijsten (zonder ideeenbus)	**Vragenlijsten**	**Flyers/ posters**
Huize Vredenburg	x	x
De inloop	x	x
Creon	x	x
Ravelijn (alleen posters/ flyers)		x
De Hoeve (alleen posters/ flyers)		x
Montessori (aleen flyers)		x
De Wilgenpas (vragenlijst + flyer in brievenbussen bewoners)	x	x

Bijlage 4 Tips

Heeft u opmerkingen of tips? Laat het hieronder weten.
aandacht voor groen en natuur, goede scheiding natuur en industrie met duiven
aandacht voor jongeren en jeugd, aandacht voor groen beheer en behoud
aandacht voor onderlinge binding van inwoners
aandacht voor westervoortse inwoners en bereikbaarheid raad
Als we toch gaan fuseren? 1 gemeentehuis die tussen deze plaatsen ligt bv Duiven dat gemakkelijk te bereiken is vanuit zevenaar,westervoort ,doesburg.
Beetje summiere vragenlijst hierdoor komt de lijst niet heel oprecht over
Begroting
Behoud een leefbaar westervoort met sociale en openbare voorzieningen voor iedereen. Denk hierbij niet alleen aan ouderen maar ook aan kinderen.
Behoud het dorpskarakter.
behouden dorpskarakter
behouden eigen identiteit
behouden van groen en parken
belangrijk om te fuseren met gemeenten uit de LIemers en niet met arnhem
bereikbaarheid. Duiven is te ver
Besteed meer aandacht aan activiteiten in de buurt.
Bestuurlijk: zoals Overbetuwe is opgezet. Met dorpsraden die gevraagd en ongevraagd advies kunnen geven omtrent specifiek lokale zaken. En binnen het College een wethouder die het aanspreekpunt is voor dat dorp (soort mentor). De dorpsraad wordt bemenst door een op voordracht van het College bestaand driemanschap, en draagt zorg voor het proces rond de adviesvorming van de diverse wensen/zorgen in dat dorp. Als adviseur kan altijd een raadslid (afkomstig uit dat dorp) worden toegevoegd.
Betrek de jeugd en de jongvolwassenen ook hierin! Ga langs scholen en opleidingsinstituten. Ook de nieuwe generatie moet weten wat er gaat spelen!
Bezint eer gij begint en zet de roze bril af.
bibliotheek
bibliotheek behouden
Bij vraag over deelnemen aan gesprekken had mevrouw "misschien" ingevuld
Blijf denken als inwoner en niet te veel alles beslissen vanachter een bureau. Bedenk dat je zelf graag in deze gemeente zou willen wonen.
Blijf inwoners betrekken en tijdig informeren. Zorgt voor draagkracht.
Blijf mensen informeren
Blijf naar andere mogelijkheden kijken, strijd in iedergeval voor snelle lokale reacties. (Gemeente Arnhem vind ik ik reactiesnelheid helemaal top)
Collectief adviserend referendum houden samen met de gemeenteraad verkiezingen in 2026
Communiceren is belangrijk. Dat ontbreekt vaak. Kost weinig moeite, maar informeer/ communiceer met je inwoners.
Daadkrachtige gemeente worden die belangen van burgers voorop heeft staan
Dat alle voordelen eerlijk worden verdeeld. Alle kernen even belangrijk.
dat het in goede harmonie mag verlopen, veel inzicht gewenst
Denk ook aan ouderen die zijn nauwelijks actief op internet
Denk wat meer aan de inwoners en vooral de jeugd die de toekomst heeft ipv alle tijd en geld steken in asiel en opvang

Doe het gelijk goed en niet half gebakken! Bij een fusie hoort jammer genoeg ook pijn maar die is maar even! Er kunnen altijd lokale partijen opstaan als men vind dat er te weinig geluid is voor hun plek.
Een fusie met Arnhem zou het beste zijn naar mijn idee doordat er dan meer geld en voorzieningen beschikbaar zijn. Een fusie met de Liemers is mijn ogen geen vooruitgang.
Eén grote Liemerse gemeente > 100.000 inwoners zou voor de hand liggen, maar ik zou het samengaan van Westervoort + Duiven met de gemeente Arnhem niet willen uitsluiten.
En fusie met Arnhem zou ik ook zien zitten.

Focus op wat echt belangrijk is: genoeg parkeerplaatsen ipv parkeren binnen vakken in woonerf, sommige dingen zijn in de wijk reeds afgestemd om een oplossing voor uitdaging te vinden.

Fuseren heeft geen enkel nut!

Fuseren is goed maar niet met teveel Gemeenten, dan weet je zeker dat de burger de klos is.

Fuseren met Arnhem

Fuseren met arnhem, niet met de liemers.

Ga praten met randgemeenten en leer van fouten uit t verleden.

Ga voor een Liemerse gemeente, samen met Arnhem past niet bij het dorpse karakter van Westervoort (zegt een Arnhemmer).

Ga voor het grote geheel en loop niet te kissebissen over kleine lokale zaken

Geen! Sterkte met het fusieproces!

Gemeenteloket in de bieb

Goed dat bewoners mee mogen denken

Good luck, God willing Greetings Mazloum

Graag duidelijk houden

Graag een samenvoeging ook met Didam en zo snel mogelijk

Graag evenementen behouden of terug laten keren (bijvoorbeeld Balkoncert). Verder Horsterpark blijven financieren.

Graag meer bomen meer groen in Westervoort.
Ook zwembad erg belangrijk.

had liever samen gegaan met arnhem. In westervoort wonen veel oud arnhemmers. Arnhem heeft meer ervaring met sociale problematiek en oplossingen hiervoor mbt wonen, leefbaarheid en kosten

Het belangrijkste standpunt mijnerzijds is dat er onder géén enkele voorwaarde een fusie met gemeente Arnhem gaat plaatsvinden!!!
Bij vraag over meedoen aan gesprekken stond eigenlijk: wellicht!

hoe wordt de afvaardiging vanuit Westervoort geborgd in de raad? Is er een norm naar inwoners aantal?

Hopelijk wordt het geen egostrijd, maar werkelijk een proces ten bate van de burger

Houdt een referendum tegelijkertijd met de verkiezing 2025 of 2026

iedereen moet mee kunnen denken, en koppel resultaten terug

ik ben ook raadslid

Ik ben vd EHBO Vereniging Westervoort en o.a belast met de coordinatie voor de evenementen van Westervoort en de eerste hulp hier voor. we hebben al diverse malen geprobeerd om samen te gaan met de EHBO Vereniging Duiven. Deze zien dit niet zitten terwijl het belangrijk vinden om hierhet stukje liemers in de dekken qua EHBO. wij zien eerlijk gezegd de fusie met argusogen aan wat er dan met diverse verenigingen gaat gebeuren. denk hierbij ook aan St.6 min. die bij ons de HH lessen reanimatie volgen.....

Ik hoop op wat meer creativiteit en flexibiliteit van de gemeente als het aankomt op evenementen en horeca. Aanbod is minimaal maar er zijn genoeg plekken in Wvoort waar je op een goedkope manier meer van kan maken, voorbeeld is de Waay

Ik weet deze enquete via mijn buren / onze Buurtapp maar ben ‘m verder niet toevallig tegen gekomen.

Ik wens iedereen heel veel wijsheid om deze fusie tot een goed einde te brengen.

Ik wens jullie veel wijsheid toe en spreek de hoop uit dat er geluisterd wordt naar de inwoners van ons dorp

Ik zou graag meer willen wegen wat een fusie gaat betekenen, aan welke onderwerpen wordt gedacht, door wie en wie maakt de beslissing. Denk stukje transparantie over hoe processen verlopen en waarom bepaalde keuzes worden gemaakt.

Ik zou persoonlijk liever fuseren met arnhem.

Ik zou wel deel willen nemen maar is fysiek vaak niet mogelijk in mijn situatie

In Westervoort een eigen gemeenteloket zonder afspraak maar directe inloop. Dus voldoende personeel. Een gemeentehuis centraal in de nieuwe gemeente bv Duiven. Snelle ontsluiting dmv doortrekken A15 verkeer staat veel te vaak vast.

Jongeren betrekken bij overleg. De oudsten van de basisschool zijn de “klanten” van de toekomst. De tieners horen ook bij die toekomst van de nieuwe gemeente.

klimboom en voetbalveldje in mijn wijk zijn weggehaald. die moeten terug komen want kan nu nergens spelen

Liever een liemerse fusie dan een fusie met Arnhem

Maar dan ook gelijke rechten en plichten zoals die gelden in duiven Zevenaar en Doesburg en niet je eigen beleid door willen drukken zoals de hondenbelasting

meer aandacht voor ouderen

Mocht deze fusie onverhoopt toch niet doorgaan, dan zo snel mogelijk samenwerken met de gemeente Arnhem!

mooi busje!

Mooi dat jullie dit doen!

Nadat iedere gemeente zijn fiat heeft gegeven meteen doorpakken. Geen onnodige werkgroepen of ellenlange discussies. m.a.w. "Niet lullen maar poetsen"

Nee, ben benieuwd naar hoe het zich zal ontwikkelen

Niet alleen samen gaan met het arrogante Duiven, 1 gemeente Liemers met hoofdplaats Zevenaar

Niet op dit moment

Niet van uit gaan dat je inwoners elke dag op de gemeente website zit om alles te volgen. We hebben verschillende dingen die jullie kunnen gebruiken om de inwoners op de hoogte te brengen over dingen zoals fuseren.

Nooit alleen met het arrogante Duiven

Nu doorpakken, geen eindeloze discussie of werk c.q. praatgroepjes,

Ondertekend DH Muijser, geen emailadres

Ondertekend met Ilse, geen emailadres

Ondertekend met M maar geen emailadres

Ontwikkelingen tot samenvoeging versnellen

snelle samenvoeging geen woning probleem meer

Succes !

Succes, hoe eerder hoe beter

Voorkeur gaat uit naar minder uitvoeren op sociaal vlak en meer bezighouden met de basisvoorzieningen van een gemeente om zo zelfstandig te blijven, voor kerkdorpen van de gemeente Angerlo & Rijnwaarden was de fusie met zevenaar een ramp. De dorpen zijn erop achteruitgegaan ivm de megalomane visie van een paar wethouders in Zevenaar.

Waarom niet samen met arnhem

Westervoort moet Westervoort blijven

westervoort moet westervoort blijven. Gooi een bom op de nederlandse politiek

wil graag verandering

Wil wel meepraten als ze kan en ook echt inspraak heeft

Zorg altijd voor een goede toegankelijkheid van locaties en informatievoorziening. Denk aan de inclusieve samenleving!

Zorgen voor voldoende voorzieningen voor ouderen in hun eigen omgeving, en vooral woningen voor deze categorie mensen.

Zou graag een papier container willen.
Meer sociale huurwoningen voor alleenstaande.